

SZÉKELY-UDVARHELY

AZ UDVARHELYMEGYEI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS KOSSUTH-PÁRT POLITIKAI LAPJA

A SZÉKELYUDVARHELYI „SZÉKELY TÁRSASÁG” ÉS TÖBB EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE

Megjelen hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.
 ELŐFIZETÉSI ÁRA: egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 fillér. Külföldre egész évre 12 K. Községek, községi előljárók, papok és gazdasági egyesületi tagok egész évre 8 K, tanítók, községi és körjegyzők szintén egész évre 7 koronáért kapják. Egy példány ára 10 fillér. Helyközi telefon 15. sz.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
BETEGH PÁL
 LAPTULAJDONOS.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: Székelyudvarhely, Kossuth-utca 31. szám, hova a kéziratok, hirdetések és előfizetések küldendők. — Kéziratokat vissza nem adunk. Hivatalos hirdetések 100 szög minden szó 6 fillér, azon felül 4 fillér, magán hirdetések négyzet cm. 8 fillér, többszöri közlésnél 6 fillér. Nyit-tér so a 1 K. Díjak előre fizetendők. — M. kir. postatakarékpénztári osek- és kló ing 10,489. szám

SOLYMOSSY ENDRE

1858 † 1909.

Csütörtökön, május 27-én reggel terjedt el, mindenkit mélyen megdöbbenve, a gyászhir, hogy Solymossy Endre Buziáson, hová betegségére gyógyulást keresni ment, szívszélhűdésben meghalt!

Tudtuk, néhány héttel ezelőtt, elszomorodva értesültünk, hogy régi szivbaja hevesebben jelentkezett, valóságosra fordult. Mégis hitetlenkedtünk. A hír valótlanásával áltattuk magunkat, amíg csak a középületekre kitűzött gyászlobogók nem erősítették meg a tényleg bekövetkezett komor valóságot.

Szomoru valóságról beszélt a gyászlobogók feketesége az egész városnak. Hiszen országgyűlési képviselőjét veszítette el, kit alig 9 hónappal ezelőtt egyhangú választással küldött fel a törvényhozás házába. A választást a polgároknak az a meggyőződése tette oly lelkesé és egyhanguvá, hogy ő, ki mindenütt, mindenben, mindig egész munkát végzett, mint képviselő is hü lesz önmagához. Méltán írhatta megválasztásáról az események helyi krónikása: „Méltóságos nyugalom . . . se csendőr . . . se huszár . . . ez volt a csütörtöki választás jellemző signaturája.”

Ő pedig, mikor mandátumát a választás elnöke átnyújtotta, választóihoz intézett rövid, de lelkeségtől át-sugárzott és meggyőződéssel telt beszédében a többek közt ezt mondotta: „A spártai anya harcba menő fiának e szavakkal adta át a paizsát: „ezzel, vagy ezen!” Ezzel térj meg a győzelmes harcból, vagy ezen hozzák haza holttestedet.

Paizs e megbízó levél is, átadja e nemes város, mint anya, nekem, harcba menő fiának. Oh én értem ennek átvételekor az édes anya beszédét! Fogadom, ígérem, hogy ezzel, vagy ezen!”

A harc, a melybe ő ilyen öntudatos elszánással indult s a melyben csak a küzdés kezdetéig érhetett el, nem a fegyverrel való viaskodás harca lett volna, hanem a város, a megye és haza javára irányuló ernyedetlen munkásságé. Hosszu időn át gyakorolta ezt, az iskolában, a társadalomban s különösen a város iparos polgárságának érdekében végzett tevékenysége közben, a mig megszerezte azt a fegyverzetet, mellyel, mint hitte, — s hittük mi is — fokozottabban fogja követhetni lelkének vágyait, mint képviselő, a város és lakosai bajain, hazánk és nemzetünk érdekein való munkálkodásban.

És ime, a városnak, mint anyának már a harc kezdetéről ama paizson hozták haza képviselőjét, mert a minden szép és nemes iránt fogékony sziv hurja nem tudott az erős akarattal együtt feszülni és elpattant.

Szomoru valóságról beszélt a gyászlobogók lengése az iskoláknak is. S ezek közül főképpen a helybeli református kollegiumnak, melynek közel három évtizeden át volt tanára. Hivatásában páratlan buzgósággal és ügy-szeretettel működött s tanártársai és tanítványai tisztelete és szeretete környezte. Mint a történelem tanára, különösen a magyar történelem előadása által magával ragadta az ifjúságot, lelkükbe a maga élő hazaszeretetéét árasztva át. Ezeknek az óráknak az emléke sok tanítványában fog bizonyára, a maga eleven benyomásaival, hosszú időn át épen megmaradni.

Halála folytán pótolhatatlan veszteség érte, különösen a város iparos polgárságát. Jó példával előjáró, kitartó munkása volt, számos polgári egyesületnek. Azok fölvirágoztatásához áldozatkészséggel járult, ugy a szellemi, mint az anyagi téren. Aligha van a városnak iparos polgára, a ki neki, valamely szivességért, pártfogó közbenjárásért hálával ne tartozott volna. Pedig ő nem háláért tett; tett azért, mert a székelység fejlődését, ipari előhaladását mindenek felett szükségesnek látta.

Nem feledkezett meg felekezete iránt való tartozásairól, részt vett egyházközsége, egyházmegyéje és egyházkerülete ügyeinek intézésében.

Mind ezek valamennyien fáradhatatlan harcosukat, munkásukat veszítették benne!

Legmélyesegesebb gyász és fájdalom mégis a családot s ennek élén a tisztos koru özvegy édes anyát érte. Talán, az összes ismerősök első gondolata feléje irányult a gyászhir hallatára. Hogyan fogja elviselni még ezt is, a többi sok csapás után? . . . Legutoljára is ez jut eszünkbe . . .

Iskola, egyház, polgárság, közelet vesztesége megilletődve vonul vissza a maga panaszával, midőn a komor pompával feldiszipált ravatalnál az anyai sziv fájdalma megjelenik és kiapadhatatlan könnyeit hullatni kezdi . . .

Molnár Károly.

Solymossy Endre pályája.

Élete.

Solymossy Endre nem annyira változatos külső eseményekben, mint inkább erkölcsi értékben gazdag és nemes buzgóságtól, lelkes törekvésektől áthatott életpályát futott meg. Bögöz községben született 1855. év március 1-én. Középiskolába a székelyudvarhelyi ref. kollegiumba járt, ahol 1875-ben érettségi vizsgát tett. Innen a kolozsvári tudomány egyetemre ment, hol 1875-től 1878-ig a bölcsészeti kar hallgatója volt. Miután 1878. év júniusában a történelem és földrajz szakkól a középiskolai tanári vizsgát sikeresen kiállotta és még azon év szeptemberében a székelyudvarhelyi áll. főreáliskola óradó tanára és internátus-felügyelője lett. Innen választották meg 1881. év szeptemberében a székelyudvarhelyi ref. kollegium történelem és földrajz tanárává, hol 1908. augusztus 27-ikéig kiváló sikerrel működött. Ekkor Székelyudvarhely város osztatlan bizalma folytán, egyhangú választáson országgyűlési képviselő lett. Mint tanár hivatását teljes odaadással teljesítette, tárgya iránti szeretetét lelkes előadásából tanítványai is kiérezhették, ragaszkodtak is hozzá s világos és hazafias szellemű tanításai különösen a felsőbb osztályú ifjúság körében örvendettek nagy kedveltségnek. De nemcsak az ifjúság előtt volt nagy a népszerűsége, az volt künn a társadalmi életben is. S ezt úgy érte el, hogy ő minden szabad idejét, melylyel hivatásának lelkiismeretes betöltésén kívül rendelkezett, a társadalmi ügyeknek áldozta fel. Különösen a polgárság boldogulásáért, anyagi és szellemi előrehaladásáért küzdött minden erejével. Majdnem két évtizeden át állott a polgári önképző és segélyező egyesület élén. Meghonosította a szabad lyceumi előadásokat. Védnöke volt a magyarországi munkások rokkant és nyugdíjgyűlése 138-ik fiókpenztárának s ugyanennek az országos egyesületnek tiszteletbeli tagja. Hosszabb időn át a polgári zene- és dalegyület elnöke volt, az iparos önképző- és betegsegélyező egyesület egyik alapítója, az áll. kö- és agyagipari szakiskola és a polgári leányiskola gondnoka. A városi képviselőtestület, a vármegye törvényhatósági és utóbb közigazgatási bizottságának tagja. Levelező tagja volt a székelyföldi kereskedelmi és iparkamarának, két évtizeden át igazgatósági tagja a vármegyei takarékpénztárnak. Az agyagfalvi székely- emlék bizottságnak elnöke. Az egyházi élet terén is buzgóan működött; egyházmegyei tanácsos volt s a kollegium tanári karának képviselője az egyházkerületi közgyűléseken.

Általában nem volt olyan közintézmény, a társadalmi életnek olyan mozzanata, melyben ő teljes lelkesedéssel és munkaképességgel részt ne vett volna. Soknak a felvirágzása egyenesen az ő tevékeny buzgólkodásával van összefüggésben.

Családát is alapított 1893-ban, nőül vette Kadas Vilma, akit 1907-ben szintén ilyen hirtelen ölt meg a szivbaj, egész társadalmunk nagy részvétele. A csapás akkor az élet-erős embert nagyon megviselte.

Halála és a részvétel.

Régóta lappangó szivbaja az utóbbi időben aztán erősebben megtámadta egészségét. Először itthon feküdt beteg, mikor az egész város részvétellel vett tudomást bajáról, majd mikor felkelhetett, orvosai tanácsára Buziáson kerestett gyógyulást. Innen érkezett csütörtökön 27-én reggel a gyászír, mely mindannyunkat mélyen megdöbbentett. A középületekre mindenfelé kitűzték a gyászlobogókat. Az elsők között volt Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter, a ki a családhoz intézett következő szövegű táviratban fejezte ki részvétét:

Solymossy Endrének, ki pártunk érdemes tagja és elveinknek lelkes

harcosa volt, elhunyt alkalmából őszinte igaz részvétemet fejezem ki. Kossuth.

Részvétáviratot küldött a székelyföldi kereskedelmi és iparkamara is, melynek az elhunyt sok évig ügybuzgó levelező tagja volt. A távirat szövege ez:

Megdöbbenéssel s mély fájdalommal vettük kedves fia, Solymossy Endre ur haláláról szóló szomorú hírt. Megboldogult: al egy páratlanul munkás élet szál korai sirjába, a ki nemcsak a tanszéken teljesítette köz-elismerésre méltóan nemes hivatását, hanem azontul is elévülhetlen érdemeket szerzett magának hazánk s főképp Székelyföldünk közgazdasága terén kifejtett lelkes és eredményes munkálkodásával. Kamaránk is legbuzgóbb, a legmunkásabb levelező tagját, az ország pedig egy hű fiát veszítette el benne. Enyhítse nagyságodnak, kinek vesztése legnagyobb és bánatos családjának mértelhetlen fájdalmát s minden oldalról nyilvánuló közrészvét, melyben kamaránk is bensőségteljes melegséggel osztozik. Marosvásárhelyi iparkamara nevében

Tauszik, elnök. Szakáts titkár

A halál híre gyűlést tartottak azok az egyesület és társulatok is, melynek Solymossy Endre tagja, elnöke, vagy védnöke volt.

A magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjgyűléte, Betegh Pál elnök vezetésével tartott ülésén, az elhunyt felesége nevére tett régebbi koszorú-megváltási alapítványát 100 koronára egészítette ki. Az alap nevét pedig „Solymossy Endre védnök és neje Kadas Vilma alap“-ra módosították. A „Polgári Önképző és Segélyező egyesület“, melynek elnöke volt, szegény iparosok segélyezése céljára szintén alapot létesített, 200 korona összeggel.

Mindezekon kívül rendkívül számszerűen voltak azok, a kik a családát részvételük kifejezésével írásban és szóban felkeresték.

A temetés.

A koporsó hazaszállítása vonaton történt, mely e hó 29-én, szombaton délután 2 órakor hozta vissza a halottat közénk. A koporsók elé városunk előkelőségei, tisztviselői és polgársága köréből számosan kivonultak. Temetési szertartás a halottas ház udvarán, melyet a koszorú tömege egészen elborította, d. u. 3 órakor a kollegiumi ifjúság énekkarának énekével vette kezdetét. A temetésre a város egész társadalmi megjelent, bizonyítva azt a népszerűséget, melynek az elhunyt képviselő örvendett. Jelen voltak a vármegye és a város egész tisztviselői kara, élükön Sebesi János alispánnal és Gotthárd János polgármesterrel, valamint a pénzügyigazgatóság tisztviselői kara Stratzinger Emil kir. tanácsos, pénzügyigazgató vezetésével. Megjelentek a hadsereg tisztjei is, élükön Freyberger Miksa alezredessel. Ott volt a város egész iparos polgársága, számos egyesület és társaság, a melynek az elhunyt tagja volt, a legtöbbje zászlók alatt.

Megjelent a székelyföldi kereskedelmi és iparkamara részéről Sz. Szakáts Péter titkár is. Az ifjúság éneke után Biró Sándor kollegiumi vallásos tanár mondott mélyen átértett és gondolatokban gazdag beszédet, melyben a halottat utjára bocsátotta. Ezután a helybeli zenekar hangjai és a harangok zúgása közben indult meg a temető felé az impozáns menet. A számos koszorú közül, melyekből azonkívül, hogy a koporsót egészen elborították, még egy egész kocsit is egészen teleraktak a következőket említjük meg felirataik szerint: Felejthetetlen drága jó Endre fiának — bánatos anyád, A hű székelynek — a Székelyudvarhelyi Székely Társaság, Székelyudvarhely

város képviselőjének — a város közönsége, Solymossy Endrének — a református kollegium gondnoksága és tanári kara, Felejthetetlen drága Endrének — testvérei, Felejthetetlen barátunknak — Fülöp Áron és felesége, Solymossy Endrének — dr Solymossy Lajos és családja, Régi jó barátjának — Csizmazia Endre, stb, stb. Ezenkívül díszes koszorukat küldöttek még a polgári leányiskola, az iparos önképző és betegsegélyező egyesület, a kereskedő ifjak otthona, a kollegium ifjúsága, a Polgári asztaltársaság, a székely dalegyület és még többen az elhunyt rokonai és jóbarátai közül. A sirnál az ifjúság éneke után Vajda Ferenc esperes a következő magas szárnyalású beszédet mondotta el:

„Fénylik a sötétben is az igazaknak világossága és a kik sokakat az igazságra vezérlelnek, azok, mint a csillagok örökké fénylenek“. (Dán. XII. 8)

K. H. Gy. Valamikor réges-régen az Istennek anyála e szavakkal vigasztalta meg Izrael fogságban sínló, sanyargatott népét. Biztatta, hogy türrön, szenvedjen az egy igaz Istenért, mert ha mindvégig kitart mellette: az ő emlékezete még akkor is fennmarad, midőn tetemei már rég elporladtak. Régi szavak, de ma is igaz szavak. Kedves, felemelő igék, melyek mindenkor visszhangra találnak a fájó szívből.

En is az Isten angyalának ez igéit vettem ajkamra midőn a Solymossy Endre koporsója mellett megálltam. Eszavakkal kívánlak titeket megvigasztalni, gyászborult nagy családja; és titeket szeretett polgártársaim, kik benne vezéreteket siratjátok. „Fénylik a sötétben is az igazak világossága és a kik sokakat az igazságra vezérlelnek, azok, mint a csillagok örökké fénylenek“.

Fény árad szét e koporsóból is: a halhatatlanságnak, az örök életnek fénye, mert ő egy jó és igaz ember vala, a ki lelkenek fénylő tehetségével, tanításával, tudományával sokakat vezérelt az igazságra, a ki szerető szívének melegével sokakat felemelt; kinek egyenes lelke, becsületessége, igazságérzete sokakat ragadott magával.

Solymossy Endre életének java-részet, a legszebb, munkabíró időszakot a tanári pályán töltötte. Szak-tárgya a történelem és földrajz volt. Szép és gyönyörűsége mező, hol az élet a maga valóságában tárul lelki szemünk elé; hol minden eseményben, minden mozzanatban egy-egy nagy örök igazság rejlik, hol az alakok, a vezérlő egyéniségek, a kik előttünk elvonulnak — mindannyian egy-egy eszmét, egy-egy irányelvet képviselnek. A történelem az élet-tanító mestere — ha van aki föltárja az eseményekben az igazságot, az eszményt, ha van aki rámutasson az eseményeket mozgató egyének lelki világára, sokszor elrejtett titkos terveire.

Solymossy Endre az az ember, az a tanár volt, a ki nem száraz történelmet tanított, hanem az ő előadásában a legkisebb esemény is meg-elevenedett; élő igazsággá, valósággá változott. Neki a tanítás nem robot, és nem pusztán kenyérkereset volt, hanem élethivatás, lelki gyönyörűség. Lelke egész teljességével, szíve egész melegével mélyedett bele a történelem gazdag világába, hogy felszínre hozhassa s tanítványainak lelkébe csepegtesse az életet mozgató, vezérlő örök igazságokat, hogy megismertesse e haza multját, önállóságáért, szabadságáért vívott nagy küzdelmeit.

Tanításának egyetlen célja volt, hogy munkás és független polgárokat neveljen e hazának. Az az ifju nemzedék, a mely 30 év alatt töle tanulta a magyar történelmet, e hazának mindig szabad és független polgára fog maradni. A kik sokakat az igazságra vezérlelnek, azok mint

a csillagok, örökké fénylenek. A te emléked is, drága jó tanárom, fennmarad a mi lelkünkben mindörökké!

A Solymossy Endre munkálkodása nem zárult be a kollegium szűk falai közé. Lelkenek gazdag tárházát, ismereteit, tudását, tapasztalatait, melyeket a történelem mezejéről gyűjtögetett: gyümölcsöztetni kívánta a társadalmi életben, az iskola falain kívül is. E célból részt vett Székelyudvarhely város és a vármegye minden társadalmi és kulturális mozgalmában, egyházi és iskolai ügyekben.

De, ez irányú munkálkodásában soha sem a világi hírság, az önérdék vezérelte, hanem mindig az igazi ügyszereket.

Ez a tiszta, önzetlen szeretet kapcsolta ezelőtt 20 évvel azon társadalmi osztályhoz, melylyel azelőtt senki sem törődött, melyet — igen sokszor — mindenki lenézett, vagy legalább is lekicsinyelt. Pedig, ezen osztály nélkül — értem az iparos polgári osztályt — sem megélhetésünk, sem nemzeti önállóságunk nincs biztosítva. Solymossy Endre megtanulta a történelemből, hogy ha Magyarországot nagygyá, erőssé, függetlenné akarjuk tenni: az iparos és kereskedő polgárságot kell elsősorban felkarolnunk. Tehát, mikor az „Iparos Önképző-Egyesület“ élére állott, azt a nemes célt tűzte maga elé, hogy Székelyudvarhely város iparos polgárságának értelmi színvonalát emelje, iparát jövedelmezőbbé tegye, mert csak ez uton valósíthatjuk meg nemzeti önállóságunkat. Azóta minden szava, minden cselekedete e szép, e magasatos cél megvalósítására irányult. Tanácsolt, buzdított, lelkesített; időt, fáradságot soha sem tekintett, csakhogy az ügyet egy lépéssel előre vigye.

Mennyi szép remény, mennyi magasatos terv, vagy szállott vele sirba! De hát az igazság magjait elvetette, melyek bizonyára kikelnek. És a kik sokakat az igazságra vezérlelnek: azok, mint a csillagok, örökké fénylenek.

Szóljak-e róla, mint emberről, ki egyenes lelki, nyílt és őszinte volt mindenkiel szemben; aki igazságot szólott még akkor is, ha talán az kellemetlenséggel járt rá nézve. Szóljak-e szerető jó szívről, melynek melegével anyai szenvedőt megvigasztalt? Szóljak-e róla, mint jó barától, a ki örömben és bánatban osztályrészesen volt embertársainak, ismerőseinek, barátjainak? Nemesen érző, jó szíve megszünt dobogni; de emléke mindörökké él a mi lelkünkben, mert akik sokakat az igazságra vezérlelnek: azok, mint a csillagok, örökké fénylenek!

A sötétségben is fénylik az igazak világossága. Ez a fény egy igazán szerető, jó gyermeknek, egy nemes szívű, jó testvérnek képét varázsolja elénk. Oh, hiába mondja az iskola: nekem tanított; hiába mondja a társadalom: engem vezetett. A család, az édes anyja így szól ezekkel szemben: az anyém volt, anyém. Én hoztam e világra, én neveltem. Nektek lehetett tanítótok, lehetett tanácsadótok, jó barátotok, de nekem gyermekem volt. Nekünk testvérünk volt. Mi a jó gyermeket, a jó testvért siratjuk benne. És méltán hull a ti könnyetek, mert ő az anyai szívnek szomorúságot soha se okozott; a testvéri, rokoni köteleket: a szeretet erős kapcsát soha szét nem tépte.

Legyen tehát a ti vigasztalástok is az ő példás szép élete és az Isten angyalának szava: hogy a kik sokakat az igazságra vezérlelnek, azok, mint csillagok, örökké fénylenek!

A beszéd elhangzása után, mely a lelkeket mélyen meghatotta, a polgári dalegyület éneke következett. Ezután Gönczy Lajos kollegiumi

igazgató mondotta el beszédét, melyben Solymossy Endrét mint buzgó és lelkes tanárt, az ifjuság mintaképét álltatta jellemző és baráti értes áttal sugalt szavakkal. Pál Ernő a város nevében, mint tiszta jellemű és fáradhatatlan közéleti embert bucsuztatta. Víz Flóris az iparos polgárság nevében közvetlen és erősen jellemző szavakkal fejezte ki azt a nagy veszteséget, mely Solymossy halálával az összes iparosokat érte. Szakáts Péter a székely kereskedelmi és iparkamara nevében bucsuztatta el az ipari érdekek céltudatos harcosát. Végül a volt tanítványok nevében Benedek Aladár joghallgató hozta el a kegyelet koszoruját és ígerte, hogy néhai tanárunk lelke bennük tovább fog élni s az ő lelkük abból fog élni s az ő lelkük abból fog örökök erőit és lelkesedést meríteni. Ezután a „Gyöngye violának letörött az ága” bus hangjai mellett, melyet a helyi első zenekar játszott, az óriási gyászoló közönség 5 óra után oszlott el.

Wekerle Pálfordulása.

— Furcsa fegyvertársi hűség. —

A függetlenségi akarat győzelme

Irta: Zakariás János dr. orsz. képviselő.

A függetlenségi és 48-as pártnak és elnökének Kossuth Ferencnek az érdeme az, hogy az 1907. év végén megkötött vámszerződési tárgyalások során újjólag és nyomatékosan törvénybe iktatott a magyar nemzetnek az önálló nemzeti jegybank felállítására iránti joga és királyi szentesítéssel ellátott törvényben szabályoztatott az önálló nemzeti bank létesítése esetére az Ausztriával közös kiadások, bevételek stb. egymásközi pénzügyben való elszámolása.

Ezt az eredményt akkor a függetlenségi és 48-as pártnak erőteljes állásfoglalása és a párt álláspontjának a pártvezér Kossuth Ferenc által való meggyőző és ellenérveket legyőző érvényesítése vonta ki a nemzet számára.

De igazságtalanok volnánk a koalíciós kormány akkori fejével, Wekerle Sándorral szemben, hogy ha el nem ismerők azt is, hogy akkor még ebben a küzdelemben ő is hűségesen támogatta a függetlenségi pártot és annak vezérét Kossuth Ferencet.

Tanuságul hívhatom ennek az állításomnak igazolására Wekerle Sándornak akkor elmondott beszédeit és akkori egész magatartását.

Akkor Wekerle Sándor egyetlen nyilvánosságra jutott beszédében sem hangoztatta azt, amit most sajnós jónak látott az alkotmány-párt gyűlésén és minden jel tanúsítása szerint királyi kihallgatása alkalmával is hangoztatni, hogy az önálló magyar nemzeti jegybank felállítására az országra gazdaságilag káros volna. Miért hallgatta el akkor ezt a közgazdasági meggyőződését?!

Mert azt fel nem tételezhetjük róla, hogy 18 hónap alatt megváltozott volna a gazdaságpolitikai meggyőződése.

Azt sem tételezzük fel, hogy az ő 18 hónapos miniszterelnöki és pénzügyminiszteri kormányzása juttatta az országot abba a kedvezőtlen gazdasági helyzetbe, hogy most már gazdasági kár nélkül az ország nem bírja ki az önálló jegybank felállítását, holott akkor 18 hónappal ezelőtt még kibírta volna.

Ha akkor is károsnak tartotta az országra nézve Wekerle Sándor az önálló magyar jegybank felállítását: miért járult hozzá, ezt tudva akkor, hogy a nemzet ezért a gazdaságilag is káros intézményért 2 százalékkal felemelje a kvótát és szerinte is legalább évi 5 millió koronával több kiadást vegyen magára.

Minthogy tehát sem azt nem lehet feltenni Wekerle Sándorral, hogy 18 hónap alatt a közgazdasági meggyő-

ződése megváltozott volna, sem azt, hogy akkor tudva károsította volna meg nemzetét: azt kell róla megállapítani, hogy akkor sem állott és most sem áll megingathatatlan szilárd alapon az a meggyőződése, hogy az önálló magyar nemzeti jegybank felállítása káros az országra.

Akkor fegyvertársi hűséggel kötelességének ismerte Wekerle Sándor ezt a különben is nem szilárd alapon álló meggyőződését a függetlenségi pártra való tekintettel elhallgatni.

Sőt tovább ment!

A képviselőháznak 1907. december 14-én tartott ülésén, egyik interpelláló képviselőnek, aki említést tett arról, hogy a bécsi ipartanács is azt a határozatot hozta, hogy: elvárja a kormánytól, hogy a bankközösség fenntartására semmiféle áldozatot hozni nem fog, Wekerle Sándor a következőket válaszolta: „Ha a képviselő ur azt akarja, hogy magyar bank létesítsék, akkor legalább ne állítson fel olyan képzelt politikai nehézségeket, amelyeknek belértékük ugyan nincsen, de amelyek mégis fegyvert képezhetnek ellenünk akkor, amikor az alkudozások folynak, amelyet felhasználhatnak velünk szemben.”

Akkor tehát még a taktikai felfogása is egészen más volt Wekerle Sándornak, mint most.

Hisz a kormány lemondása után Wekerle Sándor tudtával és beleegyezésével tett Kossuth Ferenc és Apponyi Albert gróf a királynak előterjesztést az önálló magyar nemzeti jegybank felállítására érdekében. És a király vétője után kezdődött az igazi küzdelem a magyar nemzeti jegybank felállítására érdekében, a király meggyőzése, az alkotmányosság érvényesülése érdekében.

És ekkor, e küzdelem kezdetén Wekerle Sándor az alkotmány-párt körében az önálló bank mellett tartott beszédét, amit ő mondott 18 hónappal ezelőtt a képviselőházban, ő maga hozott fel olyan érveket és most saját szavait idézem reá: „a amelyeknek ugyan belértékük nincsen, de amelyek mégis fegyvert képezhetnek ellenünk akkor, a mikor a küzdelem foly s amelyeket felhasználhatnak velünk szemben.”

Ebben a világításban látva a közös bank vezérét, lehetetlen, hogy eltántorodjunk attól az elhatározásunktól, hogy az önálló magyar nemzeti jegybank felállítására iránti küzdelemben a végsőkig kitartunk, követve vezérünket, Kossuth Ferencet és elfordulva azoktól a fegyvertársaktól, kiknek hűsége a tűzpróbát ki nem állotta.

Gyermekeink majálisa.

Emlékezetes, kedves napja volt mult szombat a helybeli állami elemi iskola növendék seregének. Tanítóik vezetése alatt majálisa vultak ki a „Csicsér” erdőbe, hogy komoly foglalkozásukat, a tanulást egy napi kedves szórakozással, vidám játékkal felváltsák.

A leányiskolai növendékek a fiúiskola udvarán csatlakozva a váravárt nap reggelén 8 órakor a helybeli zenekar kísérete mellett a 400 főből álló gyermekcsapat nemzetiszínű zászlóerdő alatt, ünnepi lelkesedéssel énekelte el a Hymnuszt, körülvéve az indulást váró szülők sokaságától. Ennek végeztével négyessorokban megindult a festői látványt nyújtó menet a Rákóczi-induló lelkesítő hangjai mellett, az érdeklődő közönség sűrű sorfala között, végig a Kossuth-utcán, miközben lelkes éljenzéssel üdvözölte az ifju csapat, lakása előtt Kuliszky Ernő kir. tanácsos, tanfelügyelőt. A Budvár-utcában pedig az iskolában tanult indulókat és népdalokat vették sorra s így érkeztek meg a kijelölt helyszínre.

Itt a magával hozott cók-mókját minden gyermek a kijelölt helyre

lerakta és újból sorakozva, a Szózat lelkesítő hangjaival üdvözölte a kis emberek nagy csapata májusnak tűnődőkl, verőfenyes szep napját, mely annyi örömet hozott, hogy csak egy duzzasztotta a kicsiny sziveket.

Kevés pihenés után, mely még eleven játék és ugrálás volt, hamar előkerült a kis csamogakban levő enniváló s azt a legjobb étvágyal fogyasztotta el mindenik gyermek, mely után szomjuságukat oltandók, valósággal ostrom alá vettek a Szőlősi Sámuel által ingyen szállított friss Szejke borvizet.

E közben Kónya Jancsi zenekara csárdást kezdett, melyet felnőttek és gyermekek a természetadta zöld lombátor alatt vígan lejtettek, egy része pedig, különösen a fiúk lapda és más kellemes szórakoztató játékaikat vették elő. Tekintetünk egy pillanatra a füstölgő tüstök felé irányul, ahol Dr. Szabó Gyula pü. s. titkár felesége, a tanítók feleségei a tanítóknal együtt főztek és készítették a nagy ebédet és sürgölődtek annak feltalálási munkálatai körül.

Vidám játék és tánc közben amint elmúlt dél, sorba állott az apró had, tányérral, kanallal és egy jókora frissen sült buzakonyérrel a kézben, melyet szintén az önkéntes szakácsnők sütöttek, s a kitünően készített gulyás leves kiosztásához járult a nagy csapat, ahol tányérát megtöltötték. Tíz perc alatt a 350 gyermek tarka és józüen ebédő sokasága borította a zöld gyepet. Közben felnőttek is kedvet és jó étvágyat kapva az ifju társaságtól, egyenként siettek egy-egy tányér gulyásért a jószívű és fáradhatatlan szakácsnőkhöz s a megtöltött tányérral kezükben leültek a zöld gyepre és hasonló jóétvágyal költötték el a pompás gulyás levest. Ebéd ideje alatt megérkezett a második nagy hordó friss Szejke víz, melyet hamar meg is rohant az ebédjét végzett gyermekhad s pár perc alatt kiürítette a hordó üdítő tartalmát.

Meg sem kezdődött jóformán a delutáni tánc, kisebb-nagyobb csapatokkal szervezkedve, jöttek a szülők és a gyermekek jóbarátai osztozni a gyermek-ifjuság örömeiben. De tarka sereg hullámozása tűnik fel a látóhatáron s felhangzott egyszerre az „H-n” kiáltása; jöttek a polgaristak! No-za rajta, elővették a pihenőbe tett zászlókat s pár perc alatt egy jókora csapat ment a polgári iskola növendékeinek elébe, üdvözölni őket. Hatalmas eljén riadalom fogadta az érkező ifju leányokat s a kíséretükben levő tanárokat és a velük együtt érkezett kir. tanfelügyelőt, a kit a polgári iskola tantestületével együtt, külön is igen szívesen üdvözölték a vendéglátó tanítók.

Javában folyt a tánc tovább s az elegyengetett táchely kicsiny lett.

Delutér, a jelenlevők száma már az ezert meghaladta. Ekkor kezdődött a zsákbafutás kedves mulatsága, mely az egész néző nagyközönséget vidám nevetésre készítette. A nap már elhaladóban volt s egyszerre csak felhangzott a gyermekeket uszonára hívó szózat, melyre mindenik növendék sietett átvenni a részére előkészített egy szelet kenyert s a rajta levő szelet turót, melyet újból józüen elköltve, ki-ki zöld ágat tört és sorakozott hazaindulásra. Midőn a sorok állottak, hálaadásul a jó Istennek, a zene és az egész közönség kísérete mellett, emelkedett hangulattal énekelte el még egyszer az ifjuság a Hymnuszt, mely után megindult a megsziporodott és felzöldült hosszú hosszú menet hazafelé. Bár a nap még az égen volt elindulásakor, hazaérkezésre már az alkony pirja s az érdeklődő közönség sokasága köszöntötte a vígan jövő ifjuságot, mely utcák szerint apránként oszladozott, hogy szüleik ölelő karjai között mielőbb nyugalomra térjen s tovább szőjék álmukban az apróságok a szép nap, örökre kitörülhetlenül megmaradó kedves emlékeit.

Nemcsak gyermekeinknek, de ne-

künk felnőtteknek is végtelenül kedves és kellemes nap volt gyermekeink majálisának napja, hisz minden örömeiket éreztük, lelkük minden érzése szívük hurjait kellemesen érintette. A tanítók odaadó buzgólkodása, a szülők lelkes pártolása és részvétele eredményezte, hogy e kirándulással, a mar-már feledésbe menő majálisok, e kellemes gyermekmulatságok, felelevenítettek s va ószinüleg jövőben is hasonló szép erkölcsi eredménnyel megtartatnak.

HIREK.

Piros pünköst.

Kalásztérlelő meleggel tűz alá a nap. Ragyogó kék ég nevet az emberekre. Ünneplő köntösök, ünneplő arcok örülnek e gyönyörű virágillattól, madárdallal teli ünnepnek. Igazi áhitattal, lelki malasztal sietünk mindannyian a tömjénfüsttől illatos oltárok elé, hogy hálát adjunk a Mindenhatónak, ki megengedte érnünk a legszebb vallás eme legzebb ünnepét.

Piros pünköst napja! Vajjon képzelhetünk szebbet, fényesebbet, nap-sugarasabbat? A természet már teljes pompáját kifejtette, virágillat szitett lombbal ékesített minden talpalatnyi tért, mindnyájan érezzük, hogy egy családot képezünk, hogy egyivé teremtett mindnyájunkat a hatalmas alkotó kéz, mely a mindenséget létesítette. Zugnak a hangok, Mosoly, öröm csillog mindnyájunk szemében. Mintha a megértés aranyugara érintette volna a sziveket. Senki sem irigyli a másikat. Mindenki egyformán ünneplőben, egyformán áhitattal térdelünk az Ur zsámolya előtt.

A tüzes nyelvek gyönyörű allegóriája mintha megvalósult volna. A megnemertés, gyűlölködés sötétségét eloszlatta, a magasból lenyúló hatalmas sugárkéve s a szeretet meleg érzelmét váltja ki az emberekből.

Legalább ünnepnapokon így van! De mikor az öröm elmúlik, amikor az ünneplőt hétköznapi köntössel cseréljük fel, ugyanakkor az ünnepi hangulat és érzelmek is elszállnak sziveinkből, hogy az önzés, a gyűlölködés, az egymást eltiporni akaró ósi vágyak legyenek urra felettünk.

A hétköznapi emberek alkotják az igazi társadalmat. Ha a templomi harangok imára kondulnak, még a legelvetemültebb ember lelkében is egyetlen hirt megremegtet az áhitat soha ki nem haló érzése, de a hétköznapi munkában elernyed, elványadt emberek ténykedései adják meg minden kor érzelmi momentumainak mértékét.

S ha a köznapi embereket vizsgáljuk, akkor bizony egészen más tanulságokat szűrhetünk le. Akkor sem áhitat, sem tiszta érzelmek nem jellemzik őket, csupán az önös érdek, a mindent magának megkaparintani, mástól elorozni akaró egoizmus válik ki belőlük, szegényére az erkölcsöknek, a művelődésnek. Az emberek még ebben a században is vadállatok, mint régen a durva, kulturálatlan világban. Gyermekek anyjukat megöletik, hogy örökségükhöz hamarabb jussanak. Örögi turlangal eszelik ki büneiket, hogy vagyionhoz, jóléthez jussanak. Csálnak, lopnak, ölnek s nem riadnak vissza semminemű gaztettől, ha arról van szó, hogy maguknak előnyöket biztosíthatnak. Ezek a köznapi, a szürke mindennapi érzelmek. S ezek jellemzik felebarátainkat.

Még nagyon szükségünk van a sötétséget elűző isteni tüzes nyelvekre, hogy azok a romlott lelkeket valamelyest megtisztítsák. Piros pünköst napjának jelentősége még el a lelkében, de vajjon mikor ismétlődik meg az a csoda, melyet oly epedve várunk, hogy romlott társadalmunk jobb utra tereledjék, az elvadult erkölcsök megfinomodjanak, az érzelmek megszeliüljenek.!?...

MAGYAR ÉRDEKES CSAK MAGYAR ÁSVÁNYVIZET IGYÉKI

MAGYAR ÁSVÁNYVIZ

forgalmi és kiviteli részvénytársaság Budapest, V. Balthory-utca 5. szám.

Kizárólag természetes magyar ásványvizet hozunk forgalomba.

Borszéki Borózsár, idült gyomorhaj ellen
Borszéki Főkut az ásványvizek királya kőszvény ellen
Borszéki Kossuth, vérszegénység ellen
Bodoki Matild, alkális savanyúvíz

Beross, vesehaj ellen
Borhegyi hűgővíz
Bohóti, üdítő víz
Előpataki, sárgaság ellen
Felsőrakosi Maria, légsőhurut ellen
Hargitaligeti, üdítő ital

Horgász, étvágygerjesztő
Kásonfő ut-Salutaris jód és lithium tartalmu
Répati, égvényes ásványvíz
Szekely-Szelters, idült gyomorhajok ellen
Sztójkai, cukorbetegség ellen

Kérdezze meg az orvosát és megtudja, hogy a

természetes ásványvíz

gyógyhatása és kellemes íze össze nem hasonlítható a mesterséges ásványvizekkel.

Magyar ásványvizeinkkel a külföld majdnem összes gyógyvizei pótolhatók.

Piros pünköszt napján ünneplő köntösben, áhitatos hangulatban ezek a tények kedvetlenitenek el bennünket s csepegtetnek ürmöt üdítő italunkba.

T. előfizetőinknek, munkatársainknak boldog pünköshti ünnepeket kívánunk.

— Szabó János a szekelyudvarhelyi róm. kath. főgimnázium vallás-tanára, e hó 25-én és 26-án a hit-tanári vizsgát sikeresen kiállotta.

— **Megjutalmazott községi előjárók.** A múlt évi utadó sikeres behajtásáért Elekes Nándor jegyző, Mihály András pénztárnok, Elekes Géza jegyző, Berze Albert bíró, Szász Dénes jegyző, Csomor Gábor jegyző, Gálffy István jegyző, Ferenczy Lajos jegyző, Máthé József jegyző, Székely Mátyas bíró és Szilveszter Gergely bíró Udvarhelyvármegye részéről kisebb-nagyobb jutalomban részesültek.

— **Iskolai záróünnepély.** A róm. kath. főgimnázium június hó 6-án tartja záróünnepélyét az intézet nagytermében délelőtt féltizenegy órakor s erre a t. közönséget tisztelettel meghívja az igazgatóság.

— **Községi költségvetések.** A községi költségvetéshez szükséges nyomtatványok megfelelő mintákban Betegh Pál könyvnyomtató- és könyvkötő intézetében kaphatók Székelyudvarhelyt.

— **Nyilvános vizsgálatok.** A helybeli ref. kollegiumban az évvégi nyilvános vizsgálatok folyó évi június 12-én folytatódnak, amikor d. u. 3 órakor kezdődőleg a versenyyekkel összekötött tornavizsgálatot tartják meg a kollegium kertjében. 13-án d. u. 3 órakor pedig az évszázó-ünnepélyvel kapcsolatosan a jutalmak és pályadíjak kiosztása. Majd 15., 16., 17., 18., 19 és 21-én az egyes osztályok vizsgálata, 22-én és 23-án pedig a magánvizsgálatok, valamint 24-26-án a szóbeli érettségi vizsgálat történik meg.

— **Török közmondások.** A békét óhajtó embernek süketnek, vaknak, némának kell lennie. — A ki igazat beszél, kilenc városból kikergetik. — A tudós puha ágyban nem fekszik. — Nagy uraknak ne higgy, vizre ne építs, az esthomálnak se higgy, asszony szava ne amitson, lovad tüzeségében ne bízzál. Olyan házban, hol sok kakas van, későn virrad. — Ne sirsad a megholtat, hanem az esztelent. — A halál fekéte teve, mely minden kapu előtt letérdel. — Teherrel megrakott szárnár nem kiabál. — Holnapi bajtól ne félj. — A bicsak nem vágja meg saját hüvelyét. — Ki verébtől fél, nem vet kölest. — A ki hiba nélküli barátot keres, barát nélkül marad. — Sas nem fogdos legyet. — Meztelen ember ezer fenyegetés se rabol ki. — Kérdezték a holló: „Ki szép?” „Fiaim”, felelt az. — Nagy fejnek nagy a gondja. — Nem mind szakács, a ki övében nagy kést hord. — Szép szóval nem fő meg a rizskása. — A szeg a patkót, a patka a lovat, a ló a férfit, a férfi a hazát védik. — A töröknek későn jön meg az esze. — A töröknek adása ne légy; vagy lakodalman, vagy bajrámkor követeli vissza pénzét. — Dögölt oroszlánnak kitépik a sörényét. —

— **Új postaügynökségek.** Udvarhelyvármegye területén Alsósófalva és Kissolyos községekben — mint a kolozsvári posta- és távírdi igazgató-ságtól értesülünk — a kereskedelem-ügyi miniszter által engedélyezett postaügynökség f. évi június hó 1-én működését megkezdte. Előbbi kézbesítő kerületébe Alsó- és Felsősófalva, míg az utóbbiába Kis- és Nagysolyos községek oszttattak be.

— **Évszázó vizsgálatok** az iparos és kereskedő tanonciskolában. Az iskolabizottság a f. évi évszázó vizsgálatokat a tanonciskolában a következő sorrendben tartja meg: Június 13-án (vasárnap) délután 5-6-ig az összes felekezetek vallásvizsgái lesznek a felekezeti kiküldöttek előnklete alatt; június 16-án (szerdán) d. u. 3-6-ig a kereskedő tanoncok vizsgáznak Perszián János b. elnök előnklete alatt; június 17-én (csütörtökön) délután 6-8-ig lesz az iparisk. II-ik osztály vizsgálata Nagy János b. tag előnklete alatt; június 17-én, tehát ugyanakkor lesz az ipariskola III-ik osztály vizsgálata Persián János előnklete alatt; június 18-án (pénteken) 6-8-ig lesz az iparisk. előkészítő osztály vizsgálata Soó Domokos iparelnök előnklete alatt; ugyanakkor lesz az ipariskola első osztály vizsgálata Maráth József b. tag előnklete alatt. E vizsgálatok mind az osztályi termekben folynak le. Június 18-20-ig lesz a tanonc rajz-, írás- és munkakiállítás a polgári önképzőkör nagytermében. Június 20-án (vasárnap) délután 2 órakor iskola záró-ünnepély lesz ugyanott, a mikor a jutalmak is kiosztatnak. E vizsgálatokra az érdeklődőket és tanügy barátokat tisztelettel meghívja az iskola-bizottság.

— **Ipari cégváltozások.** Székelyudvarhely város területén közelebb-ről a következő ipari cégváltozások történtek: Stein Izák és Áron Ábrahám bazáraru, üveg-, porcellán-, konyhaedény- és szalmakalapereskedése, Holländer Móréné mézárós és Bogácsi Endre takácsüzlete — lemondás folytán — megszűnt. Ellenben Áron Ábrahám bazáraru, üveg-, porcellán és konyhaedény árusítására iparigazolványt nyert.

— **Meghívó iskolai ünnepélyre.** A helybeli alsófokú ipar- és kereskedő iskolabizottsága f. évi június 6-án, a vallás- és közoktatásügyi Miniszter 100 koronás jutalomdíjának kiadása alkalmából d. u. 2 órakor a polgári önképzőkör nagytermében iskolai ünnepélyt rendez a következő programmal: 1. Hymnus, éneklés az ifjuság. 2. A koronázás emlékünnepén, Sántha Károlytól, szavalja Szöke Áron III. o. t. 3. Bucusi Damjanichtól, Zalár Józseftől, szavalja Szeles Sándor II. o. t. 4. Ünnepi beszédet mond Kovács Daniel igazgató. 5. Énekel az ifjuság. 6. Természettani kísérleteket mutat be Paál Sándor tanító. 7. A Szabadsághoz, Petőfi Sándortól, szavalja Simó György I. o. t. 8. Hymnus. Vörösmarty Mihálytól, szavaja Keresztély István III. oszt. t. 9. Testamentum, Benedek Elektől, előadja Henter Béla III. o. t. 10. A 100 korona jutalomdíj kiadása. 11. Szózat, éneklés a közönség. Ez ünnepélyre az érdeklődőket tisztelettel meghívjuk s önkéntes adományokat a tanonc-könyvtár céljára köszönettel fogadjunk. Az iskolabizottság.

— **Öngyilkos lett a fia sirján.** Csütörtökön 27-én megindító családi tragédia történt, a helybeli református temetőben. Száva Márton a fia sirján agyonlőtte magát. Fia Száva Géza a helybeli ref. kollegiumnak volt derék és szorgalmas növendéke. Tavaly ő is szerencsétlen halállal halt meg, ami akkor nagy részvétet keltett. Szeptember 10-én tornázás közben leest a nyújtóról s az esés halálát okozta. Most apja követte őt. Az öngyilkos, akit 28-án találtak meg s a közkörház halottas házába szállítottak, a következő sorokat hagyta: „A körh. igazgatóhoz. Halálom oka életuntság, lelki bánat és gyógyíthatatlan betegség. Nevem Száva Márton. Életésem 50, vallásom református, születésem helye Csikszépviz, tartózkodási hely — a nagyvilág; özvegy — van egy fiam Csikszeredában, pénzügyőr, neva Száva Árhur, — vagyok teljesen vagyontalan, kérem, mint sok más szegényt, úgy engem is eltemetni. 1909. május 27. — A rendőrségnek. Eltemet kioltó forgópisztoly Nagy István sógorom tulajdona és kérem a visszaadását. Száva Márton.

Amortizációs tisztviselői kölcsönüggekben

díjmentes felvilágosítást nyújt az „O. m. I. ált. tisztviselő-egylet kolozsvári képviselősege”.
KOLOZSVÁR
Ferenc József-ut 7. szám a.
Válaszbélyeg csatolandó.

BORI!

Fernengel Gyula szekelyudvarhelyi bornagykereskedőnél

a legjobb minőségben, nagy választékban és legelőnyösebb árak mellett nagyban és kicsinyben kapható.

HIRDETMÉNY.

Malomfalva és vidéke faanyag beszerzési szövetkezet igazgatósága, illetve felszámoló bizottsága közzéteszi, hogy a szövetkezet 1907. június hó 2-án tartott közgyűlésében feloszlását elhatározta, ezért a ker. törv. 249 §. rendelkezéséhez képest felhívja a szövetkezet hitelezőit követeleseknek e hirdetemény harmadszori közzétételétől számított hat hó alatti érvényesítésére.

A felszámoló bizottság.

Ne vegyen fedésezt a lugosi fedeleserép

utólérhetetlen előnyeit nem ismeri. Egy négyszög méter fedéshez 15 drb szükves. Csinos és tartóságban páratlan. Főraktár: **Fekete Beniamin** építkezési vállalkozónál Székelyudvarhelyt. Vidéki megkeresésekre levélben válaszol.

Kocsik

kiváló minőségben, mérsékelt áron mindig **Albert Péter** kovácsmesternél Székelyudvarhelyt, Kossuth-u. 52. sz. alatt. Használt kocsikat javít és becserelel.

A párisi világkiállításon bronz éremmel, Marosvásárhelyen ezüstéremmel, a debreceni és győri szakkiallításán aranyéremmel, a tordai vödögyűlési kiállításon arany oklevéllel, az Országos Iparregyesület által díszüstéremmel kitüntetve.

Elsőrendű kész cipők legnagyobb raktára Orbán, Nagy és Tamás cipészüzletében

Szekelyudvarhelyt, Kossuth-utca 2. sz. (Flórián-ház).

Ajánljuk legnagyobb választékban, általánosan elismert legjobb és legcsinosabb kivitelben saját gyártmányú elsőrendű **Galanterie gyári cipőinket urak, hölgyek és gyermekek részére.** Kenyelem szempontjából a vevőközönség rendelkezésére állandó nagy raktart tartunk minden fajta cipőktől, mely az időre való rendelest feleslegesen teszi, mert raktárunkon saját készítményeinkből vásárolt cipőket **cégünk országosan jómírrevel kezkeskedik.** Vidéki megrendeleseket találó használt cipők beküldése után **gyorsan utárvét mellett** eszközölünk. Ugyiszintén elvállalunk minden é szakmában vágó legkényesebb igényeket is kielégítő megrendeleseket **versenyképes árak mellett.** A m. t. közönség eddigi szives partifogásáért és bizalmáért hálás köszönetet mondva, vagyunk kiváló tisztelettel **Orbán, Nagy és Tamás.**

A valódi Kobrak-cipők legnagyobb raktára.